

FELADATLAP

Márciusi forduló – 4.-5. osztályok

Hagyományok ünnepek

1. feladat

A hagyományaink, ünnepeink adják saját nemzeti karakterünk egyik legfontosabb elemét. Így van ez más népek esetén is, melyekből szintén tanulhat az ember. Ezért választottuk mi is ezt az utolsó írásbeli fordulónk témájául. Könyvtárunk néhány könyvét kijelöltük, melyek segítségével könnyedén válaszolni tudtok a következő kérdésekre. A kijelölt könyveket a könyvtárosoktól kérhetitek el.

Kérdések:

1. *A népi hangszerek közül az egyik legelterjedtebb a duda volt. Milyen állat bőréből készült?*
.....3p./
2. *A népviselet is fontos eleme a néprajznak. A kalap az egyik legbecsesebb tárgya volt a magyar parasztembernek. Mikor vette le a fejéről?*
.....3p./
3. *Kik végezték a tojáspatkolást?*
.....2p./
4. *Honnan kapta a nevét húsvét ünnepe?*
.....1p./
5. *Virágvasárnap mire emlékezik az egyház?Melyik növény a jellegzetes virágvasárnapi kellék?*
.....2p./
6. *Április Szent György havaként ismert a népi kalendáriumban.György mellett melyik férfi névnap jelentős a hagyományok szempontjából áprilisban?*
.....2p./
7. *Ki Lajosmizse védő szentje? Ki a pásztorok védőszentje, aki fontos helyet foglal el a szentjeink között?*
.....2p./

8. *Lajosmizse címerében mit szimbolizál a hármashalom?*

.....3p./

9. *? Melyek a hivatalos állami nemzeti ünnepeink? Kapcsolj mindegyikhez egy-egy emblemikus történelmi figurát?*

.....

.....

.....6p./

10. *A Magyar nyelv hetén nyelvünket ünnepeljük. Számos vers, szöveg született e téma körében is. A következő gondolat kinek melyik verséből való?*

„Vigyázzatok: a nyelv ma szent kehely,”

..... 2 p./

Könyvek:

M 14

Magyar ünnepek : [ünnepi műsorok nemzeti, népi és egyházi ünnepeinkhez] / [szerk. Esztergályos Jenő] ; [... vál. Horváth Sarolta, Benke Éva] / [rajzokat kész. Kovács Zsóka]. - 4. kiad. - Celldömölk : Apáczai, 2000 [Zalaegerszeg] : Zalai Ny. - 324 p. : ill., részben kotta ; 24 cm

390 A87

Képes magyar néprajz / Árva Attila. - [Budapest] : Aranyhal, [2003]. - 79 p. : ill., színes ; 30 cm
ISBN 963-348-017-5 kötött : ár nélkül

398 B20

Ünnepi kalendárium / Bálint Sándor. - Szeged : Mandala, 1998 Szeged : Szegedi Kossuth Ny. - 3 db : ill. ; 19 cm

398 T48

Húsvét : magyar hagyományok / írta Tésztabó Júlia. - [Budapest] : Kossuth, cop. 2011. - 183 p. : ill., főként színes ; 31 cm

908 M93

Múltunkról, őseinkről : Lajosmizse város oktatási és közművelődési intézményeinek millenniumi ifjúsági kiadványa / [szerk. Szabóné Mizsei Júlia és Imre Lajos] ; [... kiad. Lajosmizse Város Önkormányzata]. - Lajosmizse : Önkormányzat, 2000 [Lajosmizse] : M. Hiv. Közlönykiad. Lajosmizsei Ny. - 61 p. : ill., színes ; 21 cm

2. feladat

Nézz utána, hogy mikor vannak a következő magyar ünnepek, jeles világnapok?

ÜNNEP/VILÁGNAP	DÁTUM
Madarak és fák napja	
Anyák napja	
A víz világnapja	
A béke világnapja	
Múzeumok éjszakája	
Balkezesek világnapja	
A szentírás vasárnapja	
Az afrikai gyermekek világnapja	
A magyar rádiózás napja	
Gyermeknap	
A magyar kultúra napja	
Az alvás világnapja	
A könyvtárosok világnapja	
A véradók világnapja	
Az ölelés napja	
Mindenszentek napja	
A magyar kórusok napja	
Az origami világnapja	
Apák napja	
A méhek napja	

20p./

3. feladat

Totó - Karikázzátok be a helyes választ!

1. Melyik állat jelzi a tavasz közeledtét?

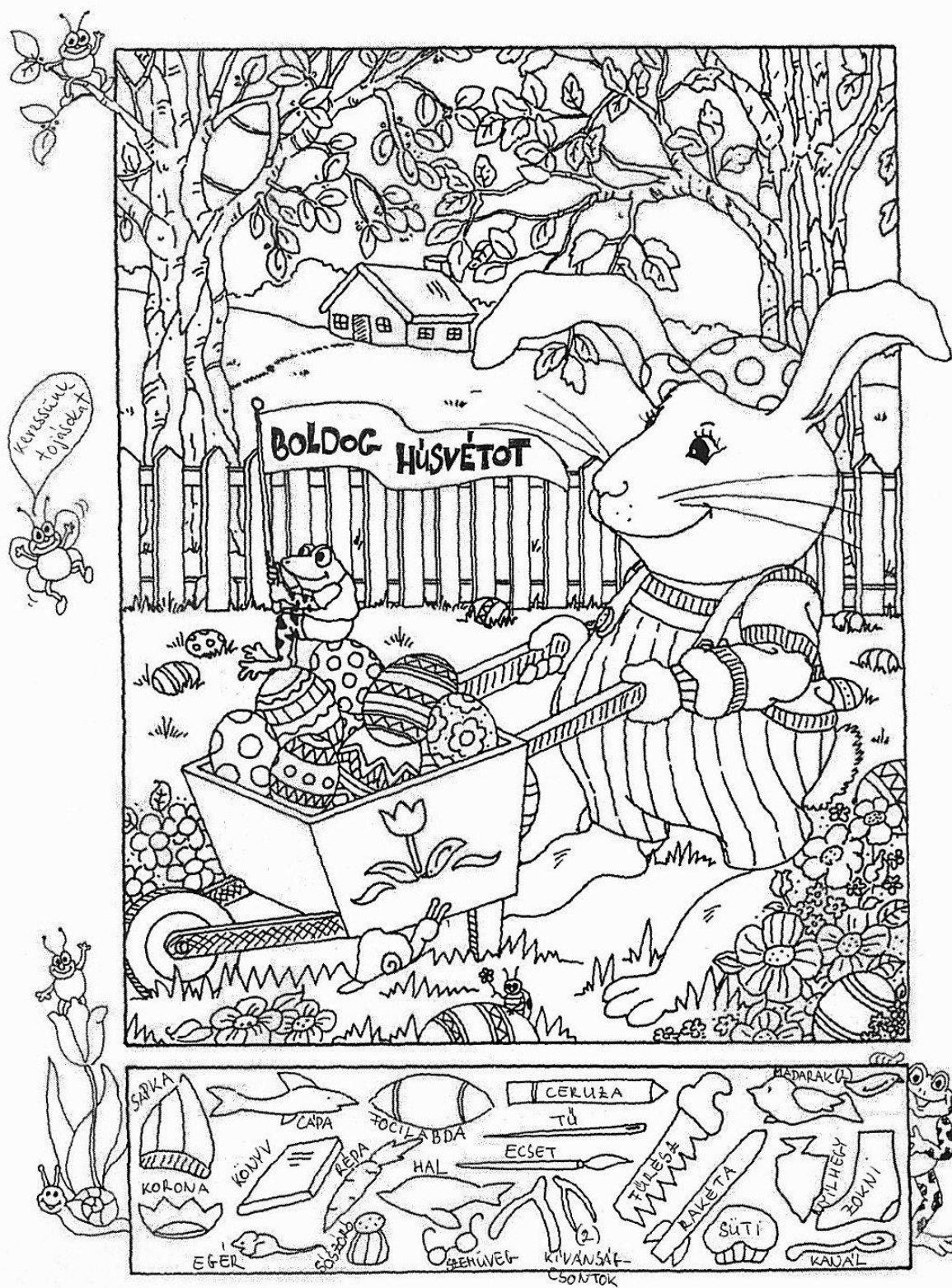
a) fecske

b) medve

c) macska

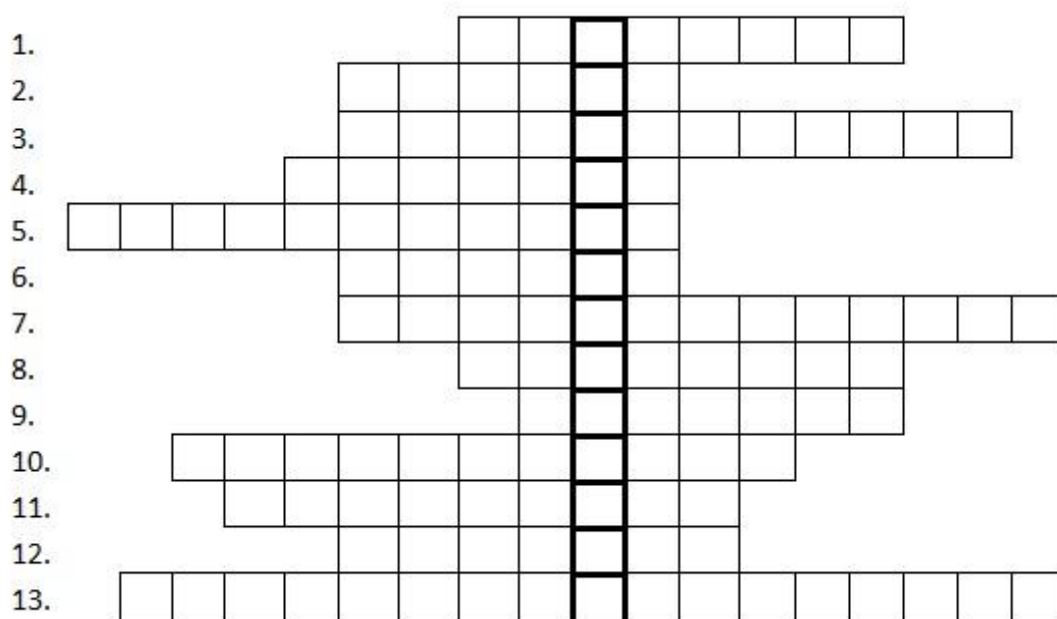
4. feladat

Keressétek meg a nagy képen az elbújtatott kis képeket, és színezzétek ki őket!

5. feladat

A meghatározások alapján oldjátok meg a keresztrejtvényt és válaszoljatok a megfejtéssel kapcsolatos kérdésekre.

1. Hány pontot fogalmaztak meg az ifjú forradalmárok 1956. október 23-án?
2. Az első Mikulás „foglalkozása”.
3. Szikrázva világító ünnepi fény.
4. A szívünk fölé tűzzük március 15-én.
5. Finom illatú karácsonyi sütemény.
6. Ha újév napján ilyet eszel gazdag leszel.
7. Az angolok 5 órakor fogyasztják italuk mellé.
8. Luca napi népszokás.
9. Az a vasárnap, amikor ország szerte nyitva van minden könyvtár.
10. Az ő ünnepén libasültet szokás fogyasztani.
11. Születésnapokon pezsgővel szokás.
12. Húsvét után 40 nappal.
13. A Lajosmizsei Városi Könyvtár 2014-ben indított augusztusi programsorozata.

A megfejtés:

Mit kell ilyenkor a néphagyomány szerint enni?

.....

Hogy nevezik másképpen?

Miről emlékezünk meg ilyenkor?

Hogyan kapcsolódik Róma ehhez a naphoz?

.....

6. feladat

Az ünnepeink közül talán a KARÁCSONY az, amelyiket minden kisgyerek nagyon erősen vár. A régen élt gyerekek is hasonlóképpen éreztek, bár az ő karácsonyuk jóval szerényebb volt, mint sok mostani gyerek karácsonya. A karácsonyi asztal meséi című könyvünk enged belepillantani kicsit régi korok karácsonyainak hangulatába.

Olvassátok el ezeket a történeteket, és igyekezzetek a legteljesebb válaszokat adni az alábbi kérdésekre:

1. A betlehemes játékok legöregebbje hány éves volt a szerep szerint?
.....1p./
2. Írj legalább két karácsonyi éneket, melyek a betlehemezők énekelnek!
.....2p./
3. Melyik nap az évben, mikor eldől, hogy a búzát mikor lehet aratni?
.....1p./
4. Hány órán át dagad, kel a kenyértészta?
.....1p./
5. Mit tettek az emberek, hogy elriasszák az érett szőlőszemekről a tolvajokat?
.....4p./
6. Mivel ellenőrzi a gazda a borospincébe lemenet, hogy a mérges gázok milyen magasságban vannak-e jelen a helyiségben?
.....1p./
7. Írd le a szöveg alapján a kancsóképzítés fázisait!
.....4p./
8. Mikor tartották régen a karácsony előtti legnagyobb vásárokat?
.....1p./
9. Miknek köszönhető a viaszgyertyák alapja?
.....1p./
10. Milyen ragasztóanyaggal rögzítették a bútorok különálló részeit?
.....1p./
11. Keresd ki a szövegrész hiányzó szavait!

Nagyon szerettem a nyári estéket. Miután Magda asszony a
kertet, bement a nyári konyhába, és melegíteni kezdte az ételt. Mire feljött
az , János gazda is megérkezett a mezőről. Olyankor kihoz-
ták az a nagy diófa alá. Leültek, és csendben megvacsoráztak.
Amíg Magda elpakolta és elmosta az edényeket, addig János pipára gyújtott.
Az illatos füst a fa tetejéig, megriasztva a levelek közt dűnyögő
szúnyogokat. Később Magda is kiült az ura mellé. Halkan váltottak egy-két szót, hogy
mi is történt aznap, mit kell elvégezni a következő napon. De leginkább hallgattak, és
hagyták, hogy a bársonyos estében egyre erősödő tücsökzene kimossa testükből a
fáradtságot, és a lelküket.

.....5p./

12. Milyen eszközzel fésülték egyenesre, szálasra a kendert?

.....1p./

13. Mire használták a karácsonyi asztal morzsáit?

.....3p./

7. + 8. feladat

Mostmár évek óta megrendezésre kerül május végén a Szamóca fesztivál. Lajosmizse ízes, zamatos gyümölcsét nagyon sokan ismerik és előszeretettel használják is. A ti feladatotok is az lesz, hogy állítsatok össze egy szamócából/szamócával készült ételekből álló menüsört. Legyen benne leves, főétel, desszert és ital. Ha összeállt a menü, akkor receptekkel kiegészítve látványos, szép megjelenéssel készítsetek belőle egy menükártyát. A szöveges részt és a kivitelezést külön-külön (20+20 ponttal) értékeljük majd.

20 p./

20p./

9. feladat

Járjátok a várost és keresséjletek! Mi is ezt tettük, és utunk során számos fényképet készítettünk. Ezekből a fényképek Lajosmizse egy-egy olyan épületét, kültéri szobrát, alkotását örökítik meg, amik valamilyen ünnephez, fesztiválhoz, helyi rendezvényhez köthetőek (egy adott ünnep többször is szerepelhet). Derítsétek ki, hogy mi szerepel a képen és, hogy az mihez kapcsolódik.

Kép	Milyen alkalomhoz kötődik?
	
	
	

10 p./

10. feladat

Az utolsó feladatot szokás szerint a könyvtárban vehetitek át.

10 p./

A feladatok megoldásához jó szórakozást kívánunk:

a városi könyvtár könyvtárosai!